

INFORMACE
KRÁLOVÉHRADECKÉ
DIECÉZE

ročník XXIII / 2013

25 Kč

IKD

4

Bible českou společnost stále přitahuje

Rozhovor s Tomášem Petráčkem

Konstituce Lumen Gentium

Bojovníci – Středisko rané péče Sluníčko

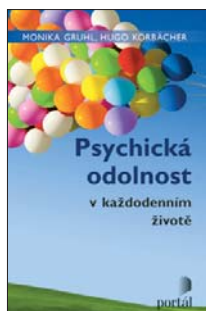
Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00 Praha 8,
www.portal.cz,
www.facebook.com/nakladatelstvi.portal

Jörg Knoblauch **Cíle v pracovním i osobním životě**

Bohatě strukturovaná kniha nabízí za pomoci mnoha dotazníků, obrázků, tabulek, tipů i příkladů komplexní informace v oblasti stanovování a dosahování cílů. Kniha je určena pro odborníky pracující v poradenství a managementu, podnikatele, osoby se zájmem o osobní plánování i všechny ty, kdo by své sny rádi proměnili ve skutečnost. Brož., 192 s., 299 Kč

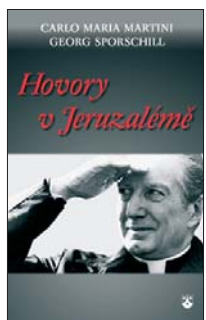

Monika Gruhl, Hugo Körbächer **Psychická odolnost v každodenním životě**

Vzhledem k současnému životnímu tempu si získává pojem resilience (psychické odolnosti) stále větší pozornost. Jedná se o schopnost připravit své vnitřní zdroje pro budoucí životní nároky a úkoly a cílenou aktivizaci osobního rozvoje. Prakticky se práce s resiliencí zaměřuje na posilování základních postojů a způsobů jednání. Autoři nabízejí řadu případových situací, komentáře, podněty pro reflexi a praktická cvičení. Brož., 144 s., 219 Kč

Karmelitánská knihkupectví

Knihkupectví U Sv. Ignáce, Chelčického 8, Jičín,
tel.: 493 721 967, e-mail: jicin@kna.cz
a Knihkupectví U Katedrály, Velké nám. 36,
Hradec Králové, tel.: 495 063 173, hradec@kna.cz

Carlo Maria Martini, Georg Sporschill **Hovory v Jeruzalémě**

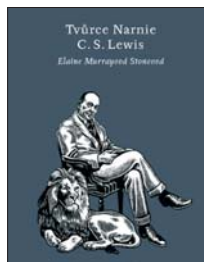
Výsledkem rozhovorů Georga Sporschilla s kardinálem Martinim je mimořádně poutavá a osobní kniha, určená především mladým lidem, ale i všem ostatním, jimž ještě zůstalo otevřené „ucho učedníka“.

Brož. s klopami, 152 s., 159 Kč

Jan Sokol

Proč chodíme do kostela?

Prof. Jan Sokol se pokouší najít obyčejnou lidskou odpověď na jednoduchou, ale pro mnohé palčivou otázku. Brož., 56 s., 69 Kč

Elaine Murray Stoneová **Tvůrce Narnie – C. S. Lewis**

Autorka život „tvůrce Narnie“ nejenže důkladně studovala, ale měla to štěstí, že se s C. S. Lewisem i osobně setkala.

Váz., 104 s., 169 Kč

Nakladatelství Paulínky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1,
tel. 224 818 757, On-line knihkupectví:
www.paulinky.cz, knihkupectvi@paulinky.cz,
objednavky@paulinky.cz

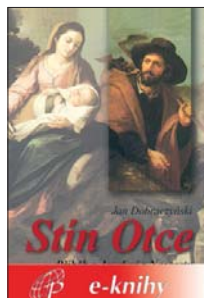
Benedikt XVI. **Radost z víry**

Benedikt XVI. k nám nadále promlouvá jako papež, kterému na srdci ležela víra každého křesťana. Vysvětluje a osvětluje základní pilíře křesťanské víry. Jeho hluboká a zároveň prostá slova podněcují k promyšlení křesťanských pravd, ale také k hrdosti na to, že patříme mezi křesťany. Prohloubené znalosti pak vedou k radostnému prožívání své víry a inspirují k důvěrné modlitbě. Váz., 192 s., 199 Kč

Silvano Fausti **Svoboda Božích dětí Lectio divina nad Listem Galatanům**

Apoštol v tomto listě čelí pokusům svázat křesťany Zákonem a příkazy. Všichni jsme děti téhož Otce, bratři, kteří se navzájem přijímají navzdory rozdílnostem. Pokušení nahradit evangelium zákony však přetrvává stále. Váz., 288 s., 285 Kč

Jan Dobraczyński **Stín Otce Příběh o Josefovi z Nazaretu**

Známý románový příběh nyní vychází jako e-kniha. Ve formátech: PDF pro čtečky, kindle (mobi) a ePub, 129 Kč. Objednávejte přes naši webovou stránku.

Volbu papeže Františka přijímám jako veliký dar Boha člověku

Zprávu o zvolení papeže Františka jsem přijal během modlitby ve své soukromé kapli, kam jsem se odebral hned poté, co se nad Sixtinskou kaplí objevil bílý kouř. Byl to mimořádný okamžik nejen pro celou církev, ale i pro prožívání víry každého křesťana - přichází nový nástupce apoštola Petra, který nás všechny povede k neviditelné hlavě církve, to je ke Kristu. Druhý den ráno jsem to prožil i se svými spolupracovníky při děkovné mši svaté na biskupství.

Přijal jsem tento výsledek s velikou vděčností Bohu a s vírou v moudré působení Ducha Svatého, který bude nového římského biskupa provázet v jeho náročné službě.

Ač papeže Františka ze svého působení v Římě osobně nezám a jeho zvolení bylo i pro mě překvapením, vím, že už před osmi lety byl považován za významného kandidáta. Byl členem několika dikasterií, například Kongregace pro svátosti. Jako někdejší arcibiskup Buenos Aires byl znám jednoduchostí svého života a tím, jak moc mu záleželo na péči o chudé a sociálně potřebné. Zároveň vždy vystupoval jako důsledný ochránce pokladu víry a nauky církve v zásadních morálních otázkách.

Svatý otec František působí dojmem jemného, mírného člověka, který umí naslouchat, a zároveň je rozhodný. Domnívám se, že lze očekávat také pontifikát velmi rozhodný, zejména v otázkách etiky, s velkým důrazem na zachování hodnot. Je dobře, že na Petrův stolec přichází řeholník, který se řídí také sliby svého řádu. Konkrétně jezuité slibují mimořádnou úctu a službu Svatému otci, papež František má tedy k této službě i z tohoto důvodu blízko.

V jeho krátkém úvodním pozdravu mě velmi oslovilo, že hned na začátku v modlitbě zasvětil svou službu Panně Marii. Druhý den ráno se pak jel pomodlit do římské Baziliky Panny Marie větší. Ta je mi blízká i proto, že jsem v ní posledních šest let v Římě bydlel.

Z této volby se raduji a přijímám ji jako veliký dar Boha člověku. Jako biskup vyjadřuji papeži Františkovi hlubokou úctu a bezpodmínečnou poslušnost.

+ Jan Vokál, biskup královéhradecký

Vydává: Biskupství královéhradecké, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové; Redakce IKD, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové, tel.: 495 063 422, e-mail: ikd@bihk.cz, Šéfredaktor: Mgr. Luděk Bárta, telefon: 737 215 332; redakční rada: P. ICLic. Karel Moravec, ThLic. Ing. Marie Zimmermannová, Ing. Hana Demlová, Mgr. Bronislava Halbrštátová, Mgr. Petr Polehla, Ph.D., Mgr. Ludmila Horáčková, Jana Karasová. **Sazba a tisk:** Garamon, s. r. o., Hradec Králové, Evidenční číslo: MK ČR E 10261. Měsíčník. Cena: 25 Kč. Roční předplatné: 275 Kč. Bankovní spojení: Raiffeisenbank, a. s., Hradec Králové, č. ú. 1016004393/5500, var. symbol 551, specifickým symbolem je evidenční číslo čtenáře (viz adresní štítek). Uzávěrka příštího čísla: 8. 4. 2013. Vychází s církevním schválením. **Redakce si vyhrazuje právo na krácení dodaných textů.** Titulní strana: Loňské Diecézní setkání ministrantů se uskutečnilo v Chrudimi, foto: archiv Řkf Chrudim.

Obsah

Druhý vatikánský koncil

Odkaz dogmatické konstituce o církvi Lumen Gentium 4

Znamení zbožnosti:

Nádoby na posvátné oleje 6

Rozhovor

Bible českou společnost stále přitahuje 8

Krátké zprávy z diecéze 11

Z biskupství 15

Pozvánky na akce 17

Charitní listy 19

Odkaz dogmatické konstituce o církvi Lumen Gentium

Poté co si v minulém čísle čtenáři IKD mohli připomenout historii vzniku a obsah dogmatické konstituce Dei Verbum, obracíme pozornost k dalšímu zásadnímu dokumentu posledního koncilu. Dogmatická konstituce o církvi Lumen Gentium nabízí ve svých osmi kapitolách mnoho podnětů pro studium i rozjímání. Některé její myšlenky chceme připomenout v tomto článku.

Prohlášení koncilu o církvi

Druhý vatikánský sněm učinil dvě zásadní prohlášení o církvi. Zjednodušeně můžeme říci, že konstituce Lumen Gentium (Světlo národů) je pohledem dovnitř církve a konstituce Gaudium et Spes (Radost a naděje) hovoří o vnějším působení církve. Obojí spolu souvisí. Máme-li v tomto světě chápat a naplňovat úkoly církve, je třeba nejprve nahlédnout její vnitřní identitu – objevit její bohatství. Dogmatické pojednání o církvi proto upoutalo pozornost otců jako první a spatřilo světlo světa více než rok před vydáním konstituce pastorální. Připomeňme některé myšlenky.

V listopadu 1964 vydaný koncilní dokument Lumen Gentium zaujal svou promyšlenou strukturou a vyvážeností. Již na prvních řádcích konstituce zazní jedna z klíčových – později v textu ještě několikrát opakovaných – definic církve: Církve je totiž v Kristu jakoby svátost neboli znamení a nástroj vnitřního spojení s Bohem a jednoty celého lidstva. Koncil chce touto definicí zdůraznit, že církev je relativní skutečností. Relativní tu znamená vztažená a závislá. Síla církve se odvozuje od Krista, nemá ji sama od sebe. Nemá ukazovat na sebe, ale nad sebe, nemá smysl sama v sobě, je instrumentem v rukou Božích. Slova znamení a nástroj popisují hlubokou identitu církve a zároveň i její úkol.

Trojiční základ a pokorné sebevědomí církve

Úvod konstituce je trinitární: Církve má svůj původ v plánu Otce (čl. 2), Syn ji zakládá (čl. 3) a Duch prostupuje a oživuje (čl. 4). Právě dobře postavený trojiční základ koncilní ekleziologie (nauky o církvi) umožní vyvážený pohled konstituce na vztah úřadu a charismatu, hierarchie a laiků, pozemského putování a nebeského cíle. Spiritus in Ecclesia – Duch v církvi je důvodem zralé a odpovědné emancipace laiků vzhledem k hierarchii, kněží k biskupům a biskupů k papeži. Služba biskupů a kněží však zůstává nenahraditelná. Bez jakéhokoli triumfalismu se koncil vyjadřuje ke vztahu církve a Božího království: Když pak Ježíš umřel za lidi na kříži a vstal z mrtvých, projevil se jako Pán, Mesiáš a kněz ustanovený na věky a vylil na své učedníky Ducha slíbeného Otcem. Tak je církev vybavena dary svého zakladatele, věrně zachovává jeho příkazy lásky, pokory a sebezáporu a přijímá poslání hlásat království Kristovo a Boží a zakládat je u všech národů. Ona sama je zárodek a počátek tohoto království a všemi silami doufá a přeje si spojit se ve slávě se svým Králem. (čl. 5)

Pokorná slova zárodek a počátek již jakoby předznamenávají pasáž, ve které koncil hovoří o církvi jako o složene skutečnosti (čl. 8), ve které se setkává a prolíná Boží s lidským a vytváří se tak strukturálně paradoxní forma církve.

Kategorie paradoxu je charakterizována napětím, které k církvi patřilo, patří a bude patřit. Póly, mezi kterými toto napětí vzniká, můžeme pojmenovat následovně: církev jako společenství lidí – církev Boží, církev viditelná – církev neviditelná, církev v dějinách – církev eschatologická atd. Lumen gentium konstatuje, že církev je zároveň svatá i stále potřebuje očistování (čl. 8). (Nejinak se vyjadřuje i dokument Tertio millennio adveniente, vydaný při příležitosti Jubilea 2000, jenž hovoří o nutnosti, aby církev očistovala paměť a žádala odpuštění.) Pokorná a vytrýbená myšlenka koncilních otců prozrazuje i další nesmírně závažná věta první kapitoly konstituce, kde se praví: [Kristova] církev, ustavená a uspořádaná na zemi jako společnost, subsistuje (subsistit, uskutečňuje se v plnosti) v katolické církvi. (čl. 8) Nejde o slovíčkaření, když se koncil vyhýbá přímočarému: Kristovou církví je církev katolická (latinsky: est). Jde naopak o závažnou skutečnost, že i nekatolické církve jsou „prostorem“, kde je přítomen Kristus a působí jeho Duch, ačkoliv tato společenství nemají katolickou plnost nauky a prostředků spásy.

Druhý vatikánský sněm nechce příliš polemizovat, kritizovat a apologeticky obhajovat církevní nauku. Koncilní otcové se vyjadřují, jak jen to je možné, dialogicky a konstruktivně. Lumen Gentium chce pomoci člověku, ať už je v jakékoliv fázi svého náboženského a duchovního vývoje, aby pochopil a zakusil tajemství církve, jež je skryté v paradoxalitě své historické podoby a v lidské křehkosti církevní instituce. Předkládají se různé obrazy církve, které mohou objasnit její tajemství (čl. 7): Církve je Kristův ovčín, je Boží pole, chrám, Ježíšova nevěsta, zejména však Kristovo mystické tělo (čl. 8).

Nová smlouva – nový lid – nové přikázání

Druhá kapitola Lumen Gentium se věnuje tématu, které je pro celou konstituci nejcharakterističtější. Církve je tu představena jako Boží lid nové smlouvy, a tak navázána na starozákonní Boží lid pohybující se od egyptských hrnců směrem ke svobodě. Církve konstituující osa: nová smlouva – nový lid – nové přikázání, jež je srozumitelná jen na

starozákonním pozadí, je nejhlubší strukturou ekleziologie této kapitoly. Do této struktury vkládají koncilní otcové důležité poznámky o všeobecném kněžství pokřtěných a charakteristikách Kristovy přítomnosti v církvi skrze svátost služebního kněžství (čl. 10 a 11). Stejně tak využívají širokého pojmu Boží lid, aby vysvětlili vztah katolíků k ostatním křesťanům a vyznavačům dalších náboženství. Aniž by se zastíraly rozdíly, hledá se především to společné a nadějně na cestě rozptýlených Božích dětí k jednotě.

Třetí kapitola dogmatické konstituce o církvi „krouží“ kolem klíčového termínu apoštolská posloupnost, který je principem tradice, tak jak jí rozumí katolická církev. Pomyslnou červenou nit této posloupnosti tvoří biskupové – nástupci apoštolů. Mezi jejich přední úkoly patří povinnost učit a hlásat evangelium (čl. 24 a 25), oni mají plnost kněžství, jež uskutečňují modlitbou, kázáním a vysluhováním svátostí (čl. 26). Svou pastýřskou odpovědnost sdílejí biskupové se svými spolupracovníky a nezastupitelnými pomocníky kněžími a jáhny (čl. 28 a 29). Kněží jsou posvěceni, aby hlásali evangelium, aby se stali pastýři věřících a konali bohoslužby (čl. 28). Pojednáním o biskupech a jejich klíčové roli v církvi se doplňuje konstituce Prvního vatikánského koncilu Pastor aeternus (1870), která se věnovala postavení a službě papeže. Římský biskup samozřejmě zůstává principem jednoty biskupského sboru, třetí kapitola Lumen gentium však podtrhuje význam obdarování, svědectví, odpovědnosti a moudrosti biskupů pro jednotlivé diecéze i univerzální církev.

Pojítkem mezi čtvrtou kapitolou věnovanou laikům a kapitolou šestou, jež se zaměřuje na identitu a poslání řeholníků v církvi, je v páté kapitole tematizovaná povaha a význam svatosti. Biskupové, kněží, jáhni, řeholníci a řeholnice mají usilovat o svatost, stejně tak i laici. Různé jsou cesty, mnohotvárná milost, cíl je však společný. Koncil jakoby chtěl oprášit a restaurovat unavené a banalizované slovo svatost, ukázat jeho atraktivní význam a zdůraznit, že existují různé podoby svatosti (čl. 41). Stručně řečeno: Pokladem církve jsou její svatí a příjemnou vůni svatosti má nabízet Bohu a světu každý křesťan bez ohledu na svůj stav a úkoly v církvi. V tomto ohledu nesejde na tom, zdali člověk rozvíjí svůj křest v cele kontemplativního kláštera, v početném rodinném kruhu či v nelehké situaci osoby ovdovělé či jinak osamocené. Všichni křesťané se tedy den co den budou stále více posvěcovat v podmínkách, povinnostech a okolnostech svého života i jejich prostřednictvím, jestliže všechno přijímají s vírou z rukou nebeského Otce, spolupracují s Boží vůlí a také ve své časné službě projevují všem tu lásku, kterou Bůh miloval svět (čl. 41).

Poté co bylo vysvětleno, jakou roli hrají ve společenství putujícího Božího lidu pastýři církve (3. kap.), dosud neslýchaným způsobem docenění a povzbuzení laici (4. kap.) a po právu pochválení řeholníci – ozdoba Božího lidu (6. kap.), když bylo zdůrazněno, že všichni a každý

svým způsobem mají dorůstat do podoby a krásy Kristovy (5. kap.), obrací se v sedmé kapitole pozornost k cíli putování církve. Církev je především eschatologickou skutečností – je radikálně zaměřena na budoucnost, její vlast je v nebi. Členové církve, kteří již nebeskou vlast obývají, jsou neocenitelnými spojenci pro pozemskou církev. Inspirace a pomoc, kterou nám nabízejí, nijak nezastiňuje, ale naopak podtrhuje jediné prostřednictví Ježíše Krista mezi Bohem a lidmi (čl. 51). Tajemství církve se dostává do správného světla jedinečně z perspektivy a zorného úhlu cíle jejího putování, který však v žádném případě věřící neodvádí od odpovědnosti za svět a bližního. Právě ve společenství církve můžeme zvládnout napětí mezi cestou a cílem a vytěžit z poznání cíle sílu a odvahu pro putování časem: V církvi nás víra poučuje také o smyslu našeho pozemského života, když s nadějí na budoucí dobra dokonáváme dílo, které nám svěřil Otec ve světě, a pracujeme na své spáse (čl. 48).

Často a po zásluze oceňovaná osmá kapitola konstituce je věnována Marii. Ježíšova matka doprovází bratry a sestry svého Syna na jejich mnohdy namáhavé a nebezpečné pouti. Je zvláště požehnaným a nesmírně užitečným členem církve. Netrůní v nedostižných výšinách jako nějaká orientální bohyně, ale je pozornou učednicí Krista, jeho vášnivou následovnicí, a tak obrazem a vzorem církve. Díky jejímu jedinečné hlubokému spojení s Kristem se na ní už naplno projevila spása, a to i včetně oslavení těla. Jako je matka Ježíšova, oslavená už s tělem a duší v nebi, obrazem i počátkem církve, která se dovrší v budoucím věku, tak zde na zemi září před putujícím Božím lidem jako znamení jisté naděje a útěchy, dokud nepřijde den Páně (čl. 68).

Shrnutí na závěr

Konstituce Lumen Gentium představuje církev jako paradox, který je třeba trvale nést, společenství, za které je každý katolický křesťan spoluodpovědný, a především životodárné tajemství, kterým jsme nesmírně obdarováni. Největším darem, který církev opatruje, je sám živý Kristus. Tak jako starozákonní Boží lid dostává na Sinaji dar smlouvy – vyvolení, na které má odpovídat naplňováním dekalogu, i novozákonní Boží lid – církev – přijímá ve víře dar nové smlouvy – Ježíše Krista a následuje ho naplňováním nového přikázání.

P. David Bouma

David Bouma působí jako odborný asistent na Katedře fundamentální a dogmatické teologie KTF v Praze a na Katedře kulturních a náboženských studií v Hradci Králové. Oborově se zaměřuje především na fundamentální teologii a psychologii náboženství. Věnuje se pastorační rodin a řeholních sester.

■ Tisícileté olivovníky v Getsemanské zahradě v Jeruzalémě, foto: Veronika Čepelková

Znamení zbožnosti – k symbolice bohoslužebných předmětů

Nádobky na posvátné oleje

Olej je společně s pšenicí a vínem základní potravinou, která charakterizuje civilizovanou společnost, protože k jejich získání musí člověk vynaložit značnou námahu, trpělivost a při zpracování i dovednost a píli. Za to je však odměněn získáním trvalého zdroje posily pro tělo čili základní jistotu pro spokojený život. Hojnost uvedených darů je znamením Božího požehnání a jejich nedostatek je trestem za lidskou nevěru. Přítomnost olivovníkových hájů, stejně jako vinic a úrodné půdy činí ze zaslíbené země předobraz Božího království. Olivový olej nebyl pro starozákonní Izraelity jen součástí potravy, ale sloužil díky svým antiseptickým účinkům i při léčbě onemocnění a různých zranění, olejem se mazaly i děti krátce po narození. Olej v lampách byl zdrojem světla. Mohutný strom olivovníku se v celém Středomoří dodnes těší velké úctě; stromy vynikají starobylostí a také neuvěřitelnou schopností regenerace, díky které rostou na místě stovky

let a stále vydávají plody. V Jeruzalémě byl jeden z pahorů přímo označen za Olivovou horu – ne nadarmo právě zde symbolicky začíná Kristova kalvárská pouť. Oliva totiž drcením vydává olej, který má uzdravující účinky, podobně je Kristus drcen sice důsledky našich nepravostí, ale jeho sebezmaření na kříži uzdravuje svět.

V bohoslužebné praxi Židů se používalo výhradně olivového oleje. Pomazání olejem symbolizuje vyvolení osoby Duchem Božím. Zpočátku jsou označeni olejem především králové a kněží. Tímto prorockým gestem označuje např. Samuel budoucího izraelského krále: „*Den před Saulovým příchodem odhalil Hospodin Samuelovu uchu toto: »Zítřa touto dobou pošlu k tobě muže z benjamínské země. Pomazeš ho za vévodu nad mým izraelským lidem; on můj lid vysvobodí z rukou Pelištejců«*„ (1 Sam 9,16). Pomazání byli i další králové, především David a Šalamoun. Z aktu královského pomazání se později stává čestný titul, který charakterizuje budoucího Mesiáše

a krále Izraele. Slovo „Mesiáš“ znamená shodně v hebrejštině i aramejštině totéž, co řecký titul „Christos“, tj. Pomazaný. Slavným se stalo Izaiášovo proroctví: „*Duch Páně, duch Hospodinův je nade mnou, protože mě Hospodin pomazal, poslal mě zvěstovat radostnou zprávu pokorným, obvázat ty, jimž puká srdce, oznámit zajatým propuštění, svobodu uvězněným, hlásat Hospodinovo milostivé léto*“ (Iz 61,1). Když čte Ježíš tento úryvek v nazaretské synagoze, dodává: „*Dnes se naplnila slova Písma, která jste právě slyšeli*“ (Lk 4,20). Olej byl nezbytný v chrámové bohoslužbě. Před obnoveným chrámem rostly dva olivovníky, z jejichž oleje byl udržován plamen sedmiramenného svícnu, zároveň podle proroka Zachariáše znamenají „dva syny nového oleje“, tj. Boží Pomazané – velekněze a krále, kteří mají vést národ cestou spásy (Zach 4,11–14). I v tom můžeme vidět Krista.

Olej byl používán při léčbě nemocných. Milosrdný Samaritán ošetřil rány nemocného „olejem a vínem“ (srov. Lk 10,34). Když Kristus poslal hlásat radostnou zvěst evangelia, vybavil je i mocí uzdravovat každou nemoc (Mt 10,1). Tak se stal olej součástí obřadů mazání nemocných „ve jménu Páně“ v prvotní církvi, jak dosvědčuje apoštol Jakub ve svém listě: „Modlitba spojená s vírou zachrání nemocného“ (Jak 5,15). Olej, který je znamením posvěcení i uzdravení, se stal významnou součástí křestních obřadů už v apoštolských dobách. Hypolit Římský, který zaznamenal bohoslužebnou praxi církve konce druhého století, zmiňuje dvojí mazání olejem při křtu: „*V čase udělování křtu biskup pronáší modlitbu díky nad olejem, který nese v nádobě a nazývá se olejem díkyčinění. Pak přinese jiný olej, kterým se exorcizuje a nazývá se olej exorcismu...*“ Pro církevní otce je dokonce oliva či olej přímým znamením Krista a olivovníkový strom je potom mariánským symbolem, vždyť ona je „matkou Pomazaného“. „*Rozmanité jsou symboly olivy. Kristus má mnoho podob a olej jim všem slouží jako zrcadlo... Ať se na olej dívám ze všech stran, je to vždy Kristus, ten, kdo na mě hledí...*“, opěvoval olej Efrém Syrský.

Postaletí používá církev při udělení svátostí trojici posvěcených olejů: olej katechumenů (oleum catechumenorum)

prohlubuje účinek exorcizmů, posiluje totiž sílu zřící se ďábla a zlého, používá se ho před udělením křtu. „*Ať užíváme oleje jako znamení síly, ať v těch, kteří jim budou označeni..., aby stále lépe rozuměli Kristovu evangelium a aby v nich rostlo odhodlání Krista následovat...*“, zaznívá při žehnání oleje. Podobně vystihují slova modlitby požehnání poslání oleje (oleum infirmorum): „*Kéž podle tvé vůle užíváme tohoto oleje k mazání nemocných, abys jim dal zdraví duše i těla, abys utišil jejich bolest a v slabosti je posilnil, vyléčil jejich nemoc. Ať je pro nás tvůj svatý olej znamením tvé milosti.*“ Nejdůležitějším olejem je ale křížma (chrisma), tj. směs olivového oleje a vonných látek. Světí ho biskup při mši na Zelený čtvrtek, která podle něho má i své latinské jméno – Missa chrismatis. Maže se s ním vždy ve znamení kříže – křížem jsou označováni na čele křtenci i ti, kteří jsou birmováni, mažou se s ním ruce kněží a biskupů, označuje se s ním i oltář i kostel při obřadu zasvěcení. Samotné svěcení křížma patří mezi důležité projevy plnosti biskupova kněžského úřadu a zároveň vyjadřuje pouto mezi ním a kněžími.

Podle svatého Karla Boromejského (1577) se mají posvátné oleje těšit největší úctě především v katedrále, duchovním srdci celé diecéze. Velké nádoby, ve kterých se oleje pro potřebu diecéze světí, mají vynikat uměleckým zpracováním. Doporučuje, aby byly v katedrále uloženy na zvláštním důstojném místě, nejlépe v presbytáři v zaskleném či zamřížovaném výklenku, protože jejich přítomnost je viditelným znamením otcovské péče biskupa o svěřený lid, katedrální kostel a celou diecézi. Považuje za vhodné, aby byly zahaleny hedvábným velem: křížma bílým a ostatní oleje červeným. Tato praxe se na mnoha místech Itálie udržuje dodnes. Ve venkovských kostelech má být praxe obdobná. Vkusné a v čistotě udržované nádoby podle něho svědčí o úctě k udělovaným svátostem a k autoritě biskupa. „*Země vydala olivy a jejich olej, ze kterého se připravuje křížmo... A tak prorok David, jakoby předem uviděl veliký dar tvých svátostí, mohl opěvovat olej, kterým se rozjasní naše tvář... olivovou ratolestí zvěstovala holubice znamení darů budoucích...*“ (z obřadů svěcení křížma na Zelený čtvrtek).

P. Radek Martinek

■ Velké nádoby na oleje, používané při Misse chrismatis

■ Nádoby na posvátné oleje, obě fotografie: Luděk Bárta

Bible českou společnost stále přitahuje

Ankety, žebříčky, hitparády... něco co se s povahou světa knih jakoby mívá. Nicméně v době, kdy jich vychází více než kdy jindy a průměrný čtenář je bez šance se v celkové produkci zorientovat, natož ji přečíst, jsou dobrým vodítkem pro výběr toho podstatného. Katolický týdeník pořádá svoji knižní anketu Dobrá kniha již řadu let. O letošním vítězi nebylo pochyb, životopis číhošťského faráře, Josefa Toufara, od publicisty Miloše Doležala se stal literární událostí roku, ale zajímavé věci se děly i na dalších místech. Dílo Bible a moderní kritika pedagoga a kaplana akademické obce v Hradci Králové P. Tomáše Petrů obsadila třetí příčku. Následující rozhovor přibližuje průběh jejího vzniku a především její obsah.

Umístění v anketě Dobrá kniha Katolického týdeníku je potěšující. O to více, že se jedná o knihu na poměrně specializované téma. Čím si získala přízeň kritiky a koneckonců i čtenářů?

Určitě výběrem tématu. Bible stále přitahuje. Stojí za připomenutí, že nedávno vyšly po sobě hned čtyři nové překlady, takže je evidentní, že i v české sekularizované společnosti Bible a otázky okolo ní rezonuje. Další věcí, kterou recenzenti na knize oceňovali, je, že ačkoliv jde o vědeckou monografii, se čte jako detektivka se šťastným koncem, což čtenáře samozřejmě láká. První vydání bylo v krátké době rozebráno a na základě tohoto úspěchu rozhodl vydavatel o dotisku.

Jak dlouho práce vznikala?

Kniha se rodila asi deset let, předcházely jí dvě monografické studie na podobné téma a spousta dílčích studií a článků. V podstatě šlo o to pospojovat, pospojovat jednotlivé poznatky do ústrojného celku a dopracovat asi třetinu nových poznatků. Přesto pro mě představuje malý zázrak, že jsem ji v tak nesoustředěných podmínkách mezi spoustou jiné práce, dokázal dokončit.

Co vás přivedlo ke studiu počátků moderní kritické biblistiky?

Během studia na pražské teologické fakultě jsem objevil dekrety Papežské biblické komise ze začátku 20. století, které byly v přímém rozporu s tím, co jsme slyšeli na přednáškách. Když jsem později odcházel na studia do Fribourgu, upozornil mě tehdejší královéhradecký biskup Dominik Duka na českého dominikána – biblistu, Vincenta Zapletala, který tam na přelomu 19. a 20. století působil. Během tamního pobytu jsem si nastudoval další fakta o jeho životě a hlavně jsem objevil pozůstalost, se kterou nikdo dosud nepracoval. Proto jsem si jako licenciátní práci zvolil právě zpracování životopisu Vincenta Zapletala. Výhodou tématu bylo, že nepředstavovalo jenom kapitulu z historie jedné vědecké disciplíny, ani v něm nešlo o vyzdvihnutí jedné nespravedlivě

pozapomenuté osobnosti. Téma umožňovalo otevřít celou řadu otázek, které dějiny církve doprovází od jejího počátku. Například konflikt mezi věrností instituci a svobodným svědomím badatele nebo adaptaci církve na změny společnosti, mentality, státního uspořádání atd...

Jak se vyvíjel náhled na vědecké zkoumání Bible?

Podobně jako v mnoha věcech poškodila církev reformace a protireformace, která ukončila éru svobodné teologické diskuze na univerzitách a mezi vzdělanci, jak ji známe ze středověku. Velmi slibné náběhy k rozvoji vědeckého studia Bible z přelomu 15.–16. století vzaly za své a zejména katolická církev začíná zaujímat velmi opatrný postoj vůči moderním metodám zkoumání Písma. Jejich průkopníci, třeba v 17. století oratorián Richard Simon, byli umlčováni a jejich práce se dostávaly na index zakázaných knih. Pozdější konflikt z konce 19. století souvisel s otázkami, jak správně vykládat biblický text, jak ho datovat jednotlivé knihy či určit jejich autora.

Z čeho daný konflikt vyvěral?

Řadu věcí, které byly jasné Ježíšovi a jeho současníkům, církevním otcům nebo ještě středověkým exegetům, jsme v ploché novověké racionalitě zapomněli a najednou se vynořila řada otazníků. Jde v příběhu o Jonášovi či Lotově ženě o pozitivisticky chápanou historii, nebo se jedná o příběhy pro poučení, o kterých už tenkrát všichni věděli, že se neodehrály přesně takhle? Potom to byly nesmírně bolestné otázky datace a autorství. Celá řada biblických knih má totiž tzv. pseudoepigrafi. Nesou jméno významné biblické osobnosti, třeba Mojžíše, Davida nebo Šalamouna, ale ve starověku věděli, že knihy jsou jim jen připisány a oni za nimi stojí jako autority. Tohle vědomí jsme postupně ztratili a došlo to tak daleko, že kdokoliv zpochybnil tradiční autorství biblických knih, byl pokládán za nepřítele víry.

Jakým způsobem reagovalo učení církve?

■ Krajina Bible - Izraelská poušť, foto: Veronika Čepelková.

Zprvu ne moc šťastně, i proto v průběhu 19. století ztratila mnoho věřících, a to nejen mezi dělníky, ale hlavně mezi novou vrstvou inteligence. Všichni ti lékaři, lékárníci, právníci, úředníci a učitelé byli vychováni v kritickém duchu a najednou četli o tom, že stáří země je mnohem větší, než jak uvádí primitivně chápáná biblická datace, že se objevily starší texty, které jsou příběhům z Bible hodně podobné. Církev tyto objevy dlouho ignorovala, popírala, nebo se je maximálně snažila hodně nepřesvědčivým způsobem se svým učením harmonizovat. Motivací lidí jako byl Marie-Joseph Lagrange, Vincent Zapletal a dalších bylo pokřtít moderní metody bádání a dát je do služeb takového výkladu Bible, který by byl zároveň vědeckým a zároveň výkladem pro věřícího člověka. Po vzoru Tomáše Akvinského byli přesvědčeni, že pravda se nemá čeho bát. Bible přece není Korán či Kniha mormon a nikdy se netvářila, že je přímo Bohem naidiktovaná a její teze musí člověk přijmout tak, jak jsou doslova napsané. Bible byla vždy záznamem Božího sebezjevení, které spočívá až za tím textem.

Kde nacházela moderní biblická kritika zázemí?

V druhé části svého pontifikátu se papež Lev XIII. rozhodl, že provede v církvi některé modernizační kroky a jedním z nich bylo založení nových škol. Založil univerzitu ve Fribourgu, podpořil vznik řady katolických institutů ve Francii a také určil, že dominikáni zřídí specializovanou biblickou školu v Jeruzalémě. Tenhle nápad byl do značné míry šílený. Svatá země byla tehdy zaostalou provincií tureckého impéria, kde nebyly žádné školy ani

knihovny. Pro zajímavost, Jeruzalémská biblická škola je prvním vysokoškolským institutem na území dnešního státu Izrael. Když tam zakladatel školy Marie-Joseph Lagrange přijel, tak se vyděsil a chtěl okamžitě odjet. Zakrátko naštěstí pochopil, že není nic lepšího než studovat Bibli v místě, kde se zrodila. Ne nadarmo se Svatá země nazývá pátým evangeliem. Řada věcí, s jejichž pochopením máme v Bibli problémy, se v konfrontaci s tamní krajinou sama otevírá.

Proč přistupoval nástupce Lva XIII. Pius X. k progresivní exegezi s krajní nedůvěrou?

Často zapomínáme na skutečnost, že papež Pius X. byl velmi razantním modernizátorem v řadě věcí, kterým díky zkušenostem z pastorační praxe rozuměl. To je třeba případ nového Kodexu kanonického práva. Ten sice vyšel až v roce 1917, ale byl to Pius X., kdo rozhodl, že místo patnáctisetleté tradice složitého systému nalézání práva, bude kněžím k dispozici po vzoru Napoleonova Code civil jednosvazkový zákoník. Nicméně v otázkách biblistiky již tak zkušený nebyl a názory propagátorů historickokritické metody chápal jako infiltraci moderního myšlení do církve, což v duchu svojí protirevoluční mentality odmítal. Proto zareagoval tak prudce a nařídil řadu opatření proti progresivní exegezi.

O co se přesně jednalo?

Do řady opatření patří zmiňované dekrety Papežské biblické komise, kterou založil už jeho předchůdce Lev XIII.

na podporu biblického bádání a která se rychle změnila na dohlížecí orgán a do roku 1915 vydala patnáct dokumentů vyloženě retardačního charakteru. Dále se jedná o antimodernistický dekret Lamentabili sane exitu a encykliku Pascendi Dominici gregis z roku 1907, zavedení antimodernistické přísahy v roce 1910 a nakonec zřízení tzv. Consilii vigilantiae (Výborů bdělosti), což je opět převzatý termín z francouzské revoluce, které v každé diecézi dohlížely na činnost údajných modernistů. Kromě těchto oficiálních nástrojů vytvářejících v církvi atmosféru strachu, intelektuálního dusna, udávání a cenzury, neoficiálně podpořil tajnou organizaci Sapiniéra zaměřenou na špiónážní činnost proti údajným modernistům. Z řečeného je jasné, že použité metody byly značně problematické.

Co vlastně tzv. modernismus představoval? Při hledání podkladů pro rozhovor se mi zdálo, že je definován velmi neurčitě.

Skutečně, pokud jde o samotný modernismus, je dost složité určit, o co přesně šlo. Už mnozí současníci kritizovali, že tak jak je modernismus v papežských dokumentech definován, neplatí na nikoho a na všechny. Jinými slovy, nikdo do něj nespadá a zároveň se dá v případě potřeby na kohokoli nepohodlného obvinění z něho použít. Tragédií té doby bylo, že se jeden názorový proud v církvi, můžeme je pracovně nazvat integristé, snažil mocensky eliminovat všechny ostatní a zničit je. Motivací tzv. modernistů bylo hledat cesty, jak zachránit současného člověka pro církev. Ve století mezi lety 1850 a 1950 opouští církev až 70% obyvatelstva a oni se s tím snaží něco udělat. Dnešní katolická historiografie se shoduje v tom, že mnohem větším nebezpečím pro církev byl antimodernismus a jeho skoro totalitní praktiky.

Progresivní exegeze a historicko-kritická metoda bádání byla na čas potlačena. Jakým způsobem se dostala zpět do pozice oficiálně přijímané disciplíny?

Řada učenců sice rezignovala na publikaci svých závěrů, ale předávali je svým žákům a během těch desetiletí se ukázalo, že postoj církve k biblickým otázkám je neudržitelný. Jedním z impulzů pro průlom byla návštěva francouzských profesorů u tehdejšího vatikánského státního sekretáře kardinála Pacelliho na konci třicátých let. Ten se jich zeptal, jak vážně jsou brány dekrety Papežské biblické komise. Popravdě mu odpověděli, že jsou všem jenom pro smích. Ve chvíli, když už si jako papež Pius XII. uvědomil, že to je docela drsné sebeshazování učitelského úřadu církve, se rozhodl prosadit změnu. Je zajímavé, že k tomu došlo, až když skoro všichni tehdejší aktéři sporů umřeli. Dokument Divino afflante Spiritu z roku 1943 nově připouští například studium literárních žánrů v Bibli. V roce 1955 vyšlo opravené vydání Enchiridion Biblicum, což je souhrn různých papežských dokumentů k biblickému bádání. Dekrety Papežské biblické komise

z let 1903 – 1915 jsou v něm sice uvedeny, ale zároveň k nim vyšly recenze, v nichž se uvádí, že dokumenty mají pouze hodnotu historického svědectví o dané době a nyní mají všichni badatelé plnou svobodu. Ještě na Druhém vatikánském koncilu byla předložena koncepce dokumentu O Božím zjevení, která byla připravena v modu rigidní novoscholastiky 19. století, ale církevní otcové ji smetli pod stůl, a místo ní byla připravena dogmatická konstituce Dei Verbum. Ta sice nemluví přímo o metodách, ale jasně zdůrazňuje dynamický prvek zjevení a lidský podíl na vzniku biblických textů. Úplným závěrem, doufejme, že opravdu posledním, je dokument Výklad Bible v církvi z roku 1993, kde se přímo v úvodu stanoví, že historickokritická metoda je základem veškeré kritické exegeze.

Zajímavá je česká stopa v příběhu progresivní exegeze Písma. Zmíňme jména jako Vincent Zapletal, Alois Musil, Jan Nepomuk Hejčl nebo Vojtěch Šanda. Byli to ojedinělé talenty nebo můžeme hovořit o významné biblistické tradici českých zemí?

Když si čtete práce o českém modernismu a reformním hnutí, tak se tam skoro vždy objeví teze, že má charakter reformního katolicismu podobně jako v Německu a nám schází významní myslitelé. Moje kniha toto klišé úspěšně nabourává. Máme před sebou čtyři výrazné vědce, jejichž práce se četly po celé Evropě a nebyli rozhodně jediní. Právě antimodernistický boj napáchal na české biblistice značné škody. Například v roce 1904 připravovali založení speciálního biblického časopisu, byla v plánu edice biblických knih a řada komentářů. Prostě měli ambici postavit českou katolickou biblistiku na evropskou úroveň. Po zákazu tzv. modernismu vše padá. Nějací pokračovatelé jejich školy samozřejmě existují, ale až do roku 1943 a encykliky Divino afflante Spiritu, se nic zásadního dělat nedalo. Jenže do osudového roku 1948, kdy zase nastalo velké umrtvení – tentokrát z politických důvodů, mnoho času nezbyvá. Sice v knize zmiňuji přínos myšlení českých katolických biblistů druhé poloviny 20. století Jana Merella, Jaromíra Toboly a Josefa Krejčího, ale ti už měli podmínky pro práci opět značně ztížené.

Hovořili jsme o zajímavých osudech biblistů-odborníků. Jak má ale postupovat při čtení Bible laik?

V první řadě je nejdůležitější, aby věřící křesťan tu fascinující, napínavou knihu, jakou Bible bezesporu je, vůbec otevřel. Je známo, že mezery v biblických znalostech má řada katolíků. O což snad v první řadě ani nejde, Bůh vědomostní soutěž určitě nepořádá, ale sami se připravujeme o to velké bohatství Božího slova. Způsobů čtení Bible je celá řada, ale pokud ji chce číst poučeně a načerpat z ní co nejvíce, tak by ji měl číst ve vydání, kde jsou dobré úvody, kde jsou poznámky, a nebál si vzít k ruce nějaký ten výklad. Vše už je dnes i díky úsilí zmiňovaných lidí k dispozici.

Luděk Bárta

● Papež František

Církev má nového papeže Františka

Kardinálové ve středu 13. března večer zvolili 266. papežem Jorgeho Bergoglia, který přijal jméno František. Jen o jedno kolo hlasování navíc než při volbě Benedikta XVI. v roce 2005 bylo nyní potřeba k výběru jeho nástupce. Kardinálové zvolili příštího nástupce apoštola Petra už v pátém kole volby. Stal se jím kardinál Jorge Mario Bergoglio, arcibiskup z argentinského Buenos Aires.

Jorge Mario Bergoglio, SJ, se narodil 17. prosince 1936 v Buenos Aires. Na kněze byl vysvěcen 13. prosince 1969 jako jezuita. Působil poté jako novicmistr v San Miguel, kde zároveň vyučoval teologii. V letech 1973–1979 byl provinciálem jezuitů v Argentině a v letech 1980–1986 rektorem filozofické a teologické fakulty v San Miguel. Po dokončení doktorských studií v Německu působil jako zpovědník v Córdobě.

20. května 1992 byl jmenován pomocným biskupem v Buenos Aires, biskupské svěcení přijal 27. června téhož roku. Dne 3. června 1997 se stal biskupem-koadjutorem a biskupského stolce v Buenos Aires se ujal 28. února 1998, zároveň působí jako ordinář věřících východního ritu v Argentině. V letech 2005–2011 byl předsedou Argentinské biskupské konference. Kardinálem jej jmenoval papež Jan Pavel II. dne 21. února 2001.

Výběrem jména František se tak stal vůbec prvním nositelem tohoto jména mezi papeži. Zároveň jde o prvního jezuitského papeže.

František se ujal svého úřadu na slavnost sv. Josefa v úterý 19. března. Dopoledne přede mší svatou převzal odznaky svého úřadu v podobě pállia a rybářského prstenu. V den intronizace nového Svatého otce se konala slavná Mše svatá i v hlavním kostele královéhradecké diecéze – v hradecké katedrále Svatého Ducha. Hlavním celebrantem byl Mons. Josef Kajnek, pomocný biskup. Diecézní biskup Jan Vokál v těchto dnech doprovází poutníky na diecézní pouti do Svaté země. K poděkování a prosbám za nového papeže se připojil při mši svaté v Bazilice Božího hrobu v Jeruzalémě

Jiří Gračka (TS ČBK)

Děkujeme, Svatý otče! Volali čeští poutníci na náměstí svatého Petra

(lb, ps) – Poutní centrum královéhradecké diecéze se ujalo organizace cesty českých věřících na poslední veřejnou audienci papeže Benedikta XVI. Spolu s několika stovkami poutníků, kteří zamířili do Vatikánu, aby se rozloučili s odstupujícím Svatým otcem, se vydal i královéhradecký biskup Jan Vokál. Hlavním bodem programu dvoudenního pobytu v Římě byla samozřejmě generální audience Benedikta XVI. Ta se uskutečnila den před jeho odchodem na odpočinek, ve středu 27. února. „*Jsmo velmi vděční za vše, co jsme mohli v době pontifikátu Benedikta XVI. prožít, i proto jsme se pustili do tak náročného podniku, jakým bylo uspořádání této pouti,*“ svěřila se Hana Frančáková z Poutního centra.

„*Svatý otec Benedikt XVI., muž výjimečně svatého života a velký intelektuál, vydává na sklonku svých dnů svědectví, které burcuje svět a promlouvá o velikosti, vznešenosti a kráse neviditelné hlavy církve – Krista. V gestech a v životě jednoho starého člověka nyní můžeme obdivovat a učit se z nich poznávat Pána všeho života a všeho dění,*“ řekl po audienci královéhradecký biskup Jan Vokál.

● Čeští poutníci se mohli také zúčastnit mše svaté v římském kostele Svatého Ducha, foto: Hana Frančáková

Nový web o sestře Elišce Pretschnerové nabízí informace, fotky i trojdílný film

Školské sestry sv. Františka spustily nový web věnovaný S. M. Elišce Pretschnerové OSF. Na internetových stránkách <http://eliska.sestry-osf.cz> najdete informace o životě této řeholní sestry, která je od 1. června 2001 v královéhradecké diecézi zařazena do procesu blahorečení. Dále zde najdete třeba také modlitbu k ní, přehled vydané literatury, fotografie či informace o procesu. A především zde je trojdílný film přibližující osudy jediné kandidátky blahorečení v naší diecézi.

František Jemelka, cirkev.cz

Výtěžek sbírky z Misijní neděle 2012 přesáhl 19 miliónů korun

Světový den modliteb za misie, slavený každoročně předposlední nedělí v říjnu, je v České republice známý pod názvem Misijní neděle. Loni tento den, který je spojený s finanční sbírkou na podporu projektů Papežských misijních děl, připadl na 21. října. Výtěžek sbírky dosáhl v rámci České republiky částky 19 098 407,32 Kč, což je ve srovnání s předchozím rokem 2011 téměř o 5 miliónů více!

„Všem dárcům upřímně děkuji za tuto systematickou a opravdu potřebnou pomoc misiím jménem Papežských misijních děl, misionářů, ale především všech chudých lidí,“ řekl k výsledku sbírky P. Jiří Šlégr, ředitel Papežských misijních děl v ČR, a dodal: „Jsme si vědomi, že mnozí se na podpoře misí podílí i přes nesnadnou ekonomickou situaci, a proto mne výsledek z loňské sbírky obzvláště těší.“ Výnos sbírky bude i letos rozdělen na projekty v rámci PMD šíření víry, PMD dětí a PMD sv. Petra apoštola. V roce 2012 Papežská misijní díla v České republice podpořila z finančních darů vybraných v rámci Misijní neděle 2011 celkem 45 projektů určených pro světové misie a šíření víry. V 8 diecézích Ugandy, Zambie, Bangladéše a Sri Lanky přispěla na stavbu nebo opravu 12 kostelů či kaplí, 8 klášterů, 5 far a 1 biskupského domu, nákupu vozidla pro pastorační práci, tvorbu rozhlasových programů a na mnoho dalších potřebných aktivit. Detailní informace o rozdělení financí budou k dispozici ve výroční zprávě za rok 2012.

Tisková zpráva PMD

● Skupinka chlapců před novým kostelem v Zambii, foto: Jiří Šlégr

Biskupský pohár získal tým HC Salaš. Vysokoškoláci z Hradce vyhráli soutěž amatérských křesťanských hokejistů

(Ib) – Druhý ročník Křesťanské amatérské hokejové ligy dospěl ke svému závěru. Finálové utkání se uskutečnilo v sobotu 2. března. Probojovala se do něj stejná mužstva jako v loňském roce, tedy HC Salaš a HC Klofani, nicméně okřídlený citát „dvakrát nevstoupíš do stejné řeky“ v tomto případě platil na sto procent. Po dramatickém utkání, kdy HC Salaš ještě na začátku třetí třetiny prohrávala 0:3, vyhrál hradecký tým 4:3. Ještě bouřlivým finálem se na stejném místě odehrál zápas o 3. místo mezi poraženými semifinalisty ŘKF Poličkou a týmem HC Vraníci Slatiňany, který vyhrála domácí sestava 2:0.

Ojedinelá sportovní aktivita pořádaná v rámci královéhradecké diecéze spojila v průběhu roku nejen ty, kteří si zamilovali tento zimní sport, ale také ty, kteří se zároveň hlásí ke křesťanským hodnotám. Přinesla nová přátelství napříč farnostmi a okořenila zvláštním způsobem život společenství farností, ať už se jejich členové zapojili jako hráči, organizátoři nebo publikum podporující své barvy. Vedle tradičních týmů z Pardubic, Hradce Králové, Chrudimi, Poličky a Rychnova nad Kněžnou rozšířilo letos řady KAHL nové mužstvo, HC Vraníci Slatiňany a rozhodně se neztratili, když skončili na slušném čtvrtém místě.

Přibyslav přivítá ministranty z celé diecéze

(Ib) – Diecézní setkání pro malé služebníky u oltáře se uskuteční ve dnech 12. – 14. dubna 2013 v Přibyslavi. Ministrantské setkání se sice koná každý rok, ale ne vždy mohou ministranti prožít společně celý víkend. První takové setkání se uskutečnilo v roce 2006 ve Skutči. Od té doby putovalo po řadě dalších farností.

Cílem je umožnit dětem sejít se jako křesťané, uvědomit si výjimečnost své služby a společně prožít i krásnou liturgii. V Roce víry bychom rádi dětem pomohli zamyslet se nad osobním vztahem k Pánu Ježíši a přiblížit jim život víry svatých Cyrila a Metoděje,“ vysvětluje význam akce její hlavní organizátor P. Jan Uhlíř z Kutné Hory.

Ministranti s doprovodem budou do Přibyslavi přijíždět během pátečního podvečera. V sobotu dopoledne na ně čeká katecheze a putování po jednotlivých soutěžních stanovištích. Vrcholem dne bude ve 14.00 hodin mše svatá s biskupem Janem Vokálem v kostele Narození sv. Jana Křtitele. Večer pak ministranti obnoví svoje křestní sliby. Nedělní mši svatou bude pro ně v 9.00 sloužit pomocný biskup Josef Kajnek. Přihlášky na akci jsou přijímány do 5. dubna na webových stránkách www.ministranti.bihk.cz nebo emailem na adrese ministranti@bihk.cz.

● Příprava štrúdlů na prodej, foto: Archiv PMD

Pomoc misiím může mít různou podobu, třeba štrúdlu...

Druhý ročník dobročinné akce Misijní štrúdlování by se měl uskutečnit během velikonočního oktávu 1.–7. dubna, případně v následujícím týdnu. Základní princip akce je prostý. Zájemci o účast mají v rámci farnosti upéct podle svého oblíbeného domácího receptu štrúdl a ten nabídnout k prodeji za dobrovolný příspěvek. Získané prostředky jsou určeny na podporu dětí trpících hladem. Akci koordinují Papežská misijní díla, která rovněž zajistí, aby se pomoc dostala těm nejpotřebnějším. Pro zmapování situace organizátoři všechny účastníky Misijního štrúdlování prosí, aby jim dopředu sdělili místo, datum a hodinu konání akce a po jejím skončení počet pečících lidí, napečených štrúdlů, účastníků akce a výtěžek. Vítány jsou rovněž recepty a dokumentační fotografie. Finanční dary posílejte na číslo účtu 72540444/2700, variabilní symbol 141.

Tisková zpráva PMD

Představení nové knihy o církevních dějinách v Biskupské knihovně

(lb) – Volný cyklus prezentací knih akademických pracovníků spjatých s královéhradeckým prostředím pokračoval dalším setkáním. Diecézní teologický institut a Biskupská knihovna uspořádaly v úterý 5. března představení knihy *Pontes ad fontes: Církevní dějiny ve světle pomocných věd historických a příbuzných oborů*, kterou vydala Filozofická fakulta UHK. Úkolu představit kolektivní monografii se ujali její editoři Mgr. Martina Bolom-Kotari, PhDr. Sixtus Bolom-Kotari, Doc. Věra Němečková, Ph.D. a PhDr. Jakub Zouhar, Ph.D.

Dvoudílná publikace prezentuje výzkum pramenů církevní provenience od středověku po moderní dobu a jejich interpretaci metodami pomocných věd historických a využití pro historický výzkum. Výsledky svého bádání představuje v publikaci několik desítek badatelů z historických a jiných příbuzných oborů z univerzit a vědeckovýzkumných pracovišť v České republice, Slovensku,

Německu, Rakousku, Polsku, Maďarsku a Srbsku. „*Pořádání publikace nám přineslo především kontakty na zahraniční autory, kteří se zabývají podobnou problematikou, a to nejen z univerzit a státních archivů, ale přímo archivů jednotlivých církevních institucí. Už nyní se rýsují výzkumné projekty, na kterých bychom mohli společně pracovat,*“ řekla editorka knihy a odborná asistentka na Katedře pomocných věd historických a archivnictví UHK Martina Bolom-Kotari.

V následné diskuzi se přítomní shodli na nutnosti podporovat výzkum v oblasti církevních dějin, neboť právě v tomto oboru čeká na badatele řada nezpracovaného materiálu a příležitosti k novým objevům. Zároveň připustili velkou náročnost oboru, která často odrazuje studenty od výběru podobných témat k jejich bakalářským nebo magisterským pracím. Kromě nutné orientace v církevních reáliích, je pro solidní výzkum v dané oblasti nutná jazyková vybavenost zahrnující v sobě výbornou znalost především němčiny a latiny.

Komorní setkání nad novými knihami se odehrávají v prostorách Biskupské knihovny už od loňského roku. Jejich cílem je představit odborné práce autorů z řad kněží a akademických pracovníků spjatých nějakým způsobem s východočeským prostředím. Nejčastěji se jedná o knihy z oblastí teologie, sociálních věd, historie a dějin umění.

V Želivě školil irský kněz nové evangelizátory

Od 25. února do 2. března se v Želivě uskutečnil prakticko-teoretický seminář o Nové evangelizaci. Vedl ho katolický kněz P. Patrick Collins CM z Irska. Semináře se zúčastnilo okolo sedmdesáti účastníků z Česka i Slovenska. Byli mezi nimi kněží, řeholníci i laici. Cílem semináře bylo ukázat na hluboký vztah mezi Novou evangelizací a evangelizací všeobecnou. Podle slov Patricka Collinse čelíme v Evropě zvláštní situaci, kdy jsou zde miliony lidí, kteří jsou křesťany jen podle jména. Už nepřináleží církvi, nechodí do kostela a znají velmi málo církevní učení. Zapojují se pak do různých pochybných praxí a přesvědčení. Nová evangelizace má za cíl nějakým způsobem oslovit tuto skupinu lidí a předat jim evangelium s důrazem na vztah k Ježíši Kristu. Jak říká Jan Pavel II. – novým způsobem a novým nadšením, aby mělo mnoho lidí příležitost vytvořit si osobní vztah s Ježíšem Kristem. Nová evangelizace se tedy přednostně netýká morálky, vyučování nebo nauky, ale týká se osoby. A tou osobou je Ježíš. Je zřejmé, že mnoho tradičních katolíků je spíše teisty než křesťany. Věří, že Bůh existuje v nějakém vágním nebeském království, ale Ježíš pro ně není vůbec důležitý. Nevěří v něj a ani ho neznají. Nová evangelizace má za cíl toto změnit.

„*Nová evangelizace potřebuje novou formu církve. Jinými slovy potřebuje ke svému uskutečnění novou strukturu církve. Mám tím na mysli, že potřebujeme farnosti, které jsou velkým společenstvím, skládajícím se z malých*

společenství, protože většina dosavadních farností je příliš anonymních. Lidé se v nich navzájem neznají, nestarají se o sebe, proto potřebujeme menší skupiny, kde lidé prožívají pocit sounáležitosti, kde se cítí zvláště oceňováni, kde cítí, že se o ně pečuje, a kde přijímají též nauku víry. Samozřejmě spolu s morální podporou, protože v současné době je velmi těžké žít křesťanský život v kultuře, kde jsou hodnoty naprosto odlišné,“ upřesňuje P. Collins.

„Přijel jsem na tento seminář, protože vidím, že Nová evangelizace je velmi důležitá pro dnešní církev. Podobných setkání se u nás přitom mnoho nepořádá. Velmi dobré bylo, že jsme se večer mohli sdílet o různých aktivitách, které už v naší zemi běží. Přijel jsem sem i s tím, že jsem se chtěl podělit o zkušenost farních evangelizačních buněk, kterou máme ve farnosti už dva roky,“ shrnul svoje dojmy jeden z účastníků P. Vojtěch Koukal, kněz z Komunity blahoslavenství v Dolanech u Olomouce.

Tadeáš Robert Spišák

Rok víry ve farnostech

V Červeném Kostelci putuje po rodinách Palladium

Farníci z Červeného Kostelce se zapojili do nezvyklé aktivity k Roku víry. Od Nového roku do slavnosti svatých Cyrila a Metoděje putuje po červeno-kosteleckých rodinách obraz Panny Marie – kopie Palladia ze Staré Boleslavi. V každé rodině stráví tento obraz týden a během něho se společenství modlí za dar víry v rodinách, ve farnosti a v diecézi. „Nejde jen o počet návštěvníků kostela, nejen o nauku víry, ale také o její praktické prožívání a vytváření takových vztahů mezi námi, aby Kristus byl zřetelněji přítomen a přijímán v našem světě,“ komentuje význam putování obrazu tvůrce tohoto nápadu P. Filip Foltán.

Nápad se setkal s takovým ohlasem, že hned po prvním ohlášení byly všechny termíny obsazeny a původní časové omezení vzalo za své. Rozpis byl rozšířen až do Slavnosti Krista Krále, kdy Rok víry končí, a do další neděle byly zase všechny týdny obsazeny a navíc si farníci sami přimalovali kolonky až do konce roku. „Ať se Panna Maria s Děťátkem stane trvalou poutnicí, která nás bude povzbuzovat k modlitbě, upevňovat ve víře a lásce, abychom po jejím vzoru uměli „všechno o tom Dítěti“ uchovávat ve svém srdci a rozvažovat o tom,“ říká s úsměvem P. Foltán.

Kromě toho ve farnosti probíhají katecheze pro dospělé farníky, středoškoláky a vysokoškoláky na téma Druhého vatikánského koncilu, uskuteční se zvláštní duchovní obnovy zvláště pro ženy a pro muže a v květnu budou farníci putovat do Malých Svatoňovic.

Petr Kubant

Jaký program k Roku víry mají jinde?

V souvislosti se zajímavým programem, který pořádají v Červeném Kostelci, oslovila naše redakce s dotazem na prožívání Roku víry duchovní i v dalších městech. Odpovědi byly velmi rozmanité, z došlých jsme vybrali následující.

Vzhledem ke skutečnosti, že akcentů na prožívání roku je opravdu hodně, soustředíme se na vyznání víry během Velké noci Kristova vzkříšení. Učíme se z tohoto vyznání víry čerpat sílu pro křesťanský život. V jistém smyslu bych to přirovnal k situaci manželů, kteří čerpají sílu z manželského slibu. Proto s ohledem na tento cíl postní doby každou neděli promýšlíme s ohledem na liturgické texty jednotlivé oblasti našeho každodenního života a svědectví, které v nich Kristu vydáváme.

Miloš Kolovratník, Česká Třebová

Ve spolupráci s městem se rozhodla farnost uspořádat sérii setkání s významnými osobnostmi kulturního, společenského a vědeckého života. Již proběhla velmi úspěšná beseda s Jiřím Strachem, známým hercem a režisérem. Další bude s Jiřím Grygarem, vědcem v oblasti astronomie a astrofyziky na téma „Věda a víra“ a na podzim se chystá přednáška Petra Polehly z Katedry pomocných historických věd a archivnictví Univerzity Hradec Králové o počátcích christianizace Evropy. Dospělí se pravidelně setkávají nad Katechismem katolické církve. Pro děti jsme připravili celoroční aktivitu – vytváření mozaiky svatých věrosvědků Cyrila a Metoděje.

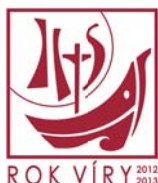
Jiří Heblt, Chrudim

V naší farnosti se soustředíme především na obnovu Božím slovem v souvislosti s tříletou přípravou na oslavy výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje. V prvním roce jsme chtěli znovuobjevit Bibli a věnovali jsme se evangelii, v druhém roce zbytku Nového Zákona a v letošním školním roce se s celou farností věnujeme Starému Zákonu. V období, které je liturgicky nejvhodnější, si zároveň připomínáme iniciační svátosti křtu, bířmování a eucharistie. Význam podobných příprav jakou je i nynější Rok víry trochu sráží skutečnost, že jsou vyhlášené vždy na poslední chvíli, často nesystematicky a bohužel není čas připravit kvalitní pastorační plán a přiměřené pomůcky.

Jiří Pešek, Choceň

V Roce víry jsme si k běžným činnostem pastoračního plánu přidali nové aktivity. Jednou měsíčně pořádáme na farní přednášky o církevních dějinách. Jednou do měsíce máme prodlouženou adoraci ve stylu „Nikodémovy noci“ s přítomností kněze k pohovoru či zpovědi. Každý čtvrtek se zamýšlíme nad tématy Katechismu katolické církve. V létě chceme podniknout pouť na Velehrad, zúčastníme se poutě do Medžugorje a plánujeme účast na hlavní diecézní pouti v Malých Svatoňovicích.

Pavel Sandtner, Nížkov

Svatovojtěšská pouť Královéhradecké diecéze

za povolání ke kněžství
a zasvěcenému životu v roce víry

Libice n. Cidl., sobota 27. dubna 2013

9.30 hod. kostel sv. Vojtěcha – modlitba sv. růžence

10.00 hod. kostel sv. Vojtěcha
mše sv., hlavní celebrant
a homilie J.Ex. Mons. Jan Vokál,
sídlní biskup královéhradecký,
koncelebrují kněží královéhradecké
diecéze

Slavníkovské hradiště – po mši svaté modlitební
cesta a modlitba u sousoší sv. Vojtěcha a sv. Radi-
ma za nová duchovní povolání

Převlékání kněží a asistence i následné občerstve-
ní bude připraveno v poutním domě Střezislava
za katolickým kostelem.

Informace: Poutní centrum Mobil: 731 598 752
nebo e-mail: poutnik@bihk.cz

Každou poslední sobotu v měsíci, probíhá nověna
za nová duchovní povolání

Pravidelný program: 10.00 hod. mše sv. a mod-
litby na slavníkovském hradišti.

Úmysly apoštolátu modlitby

duben 2013

Všeobecný úmysl: Aby veřejná modlitba a oslava
víry byla pro věřící pramenem života.

Misijní úmysl: Za místní církve v misijních zemích,
aby byly znamením a nástrojem naděje a vzkříšení.

Národní úmysl: Aby věřící křesťané nacházeli v Bo-
žím slově útěchu, naději a radost.

Liturgický kalendář

7. dubna

2. neděle velikonoční

1. čtení: Sk 5,12-16

Žalm: Žl 118(117)

2. čtení: Zj 1,9-11a,12-13,17-19

Evangelium: Jan 20,19-31

14. dubna

3. neděle velikonoční

1. čtení: Sk 5,27b-32,40b-41

Žalm: Žl 30(29)

2. čtení: Zj 5,11-14

Evangelium: Jan 21,1-19

21. dubna

4. neděle velikonoční

1. čtení: Sk 13,14,43-52

Žalm: Žl 100(99)

2. čtení: Zj 7,9,14b-17

Evangelium: Jan 10,27-30

28. dubna

5. neděle velikonoční

1. čtení: Sk 14,21b-27

Žalm: Žl 145(144)

2. čtení: Zj 21,1-5a

Evangelium: Jan 13,31-33a,34-35

Osobní zprávy

Ustanovení

■ **Václav NETUKA**, výpomocný duchovní v Žiželicích,
byl od 15. 2. 2013 ustanoven výpomocným duchovním
v Lovčicích; předchozí ustanovení se tímto ruší.

Úmrtí

■ **P. ThDr. Václav ZEMANEC**, emeritní kanovník Kated-
rální kapituly při chrámu Svatého Ducha a emeritní dě-
kan v Jilemnici, zemřel ve věku 87 let v úterý 12. 3. 2013.
Narodil se v Kopidlně 2. 10. 1925, na kněze byl vysvěcen
16. 4. 1950 v Hradci Králové. V letech 1950 až 1953 slou-
žil u PTP. Působil v Pardubicích, později v Heřmani u Cho-
těboře a od roku 1961 v Jilemnici. V letech 1974–1975
přednášel na CMBF v Litoměřicích.

Byl pohřben ve čtvrtek 21. 3. po mši svaté v chrámu sv.
Vavřince v Jilemnici do kněžské hrobky na jilemnickém
hřbitově.

R. I. P.

ČM Fatima, Koclířov

Dubnová **1. mariánská sobota dne 6. 4.** bude vigilií k Neděli Božího Milosrdenství. Hlavním hostem bude katolický charismatický kněz P. Denis O'Sullivan z Irska, který od čtvrtka **4. 4.** povede exercicie vnitřního uzdravení v kořenech zla a hříchu a v rodinách.

Další soboty budou mimořádnými poutěmi v rámci Roku víry. Dne **13. 4.** bude hlavní mše sv. od 9.00 hod. Dopoledne program Fatimského dne, odpoledne poutní program na téma Rok víry. Připomeneme nedožitě 93. narozeniny arcibiskupa Karla Otčenáška. Následující sobotu **20. 4.** Pouť Roku víry – hlavní mše sv. v 11.00 hod. a celodenní program k Roku víry.

Ve dnech **21.–24. 4.** se ještě můžete připojit k pouti do Polska po stopách Jana Pavla II. Podrobný program najdete na našich webových stránkách. Zveme také na pouť do Lurd, Fatimy a jiných významných poutních míst Západní Evropy ve dnech **14.–23. 5. 2013.** K účasti jsou nutné přihlášky ihned.

Již tradičně na první květnovou sobotu **4. 5.** zveme na evangelizační program s P. Eliášem Vellou, exorcistou. Současně povede víkendový seminář „Vnitřní uzdravení“ a následně exercicie „Růst ve víře“. Podrobné informace viz naše stránky a kontakty.

Připravili jsme také velmi zajímavou nabídku na **letní dovolené a prázdniny** pro děti, rodiny i seniory v ČM Fatimě a zářijovou **pouť** k moři a do Medžugorje.

Kontakt: Světový apoštolát Fatimy v ČR, Českomoravská Fatima, Koclířov 195, 569 11 Koclířov u Svitav, Mobil recepce: 731 646 800, e-mail: recepce@cm-fatima.cz; www.cm-fatima.cz

Slatiňany

Modlitby za kněžská a řeholní povolání se konají každou 2. sobotu v klášterní kapli, Nádražní ul. č. 153, asi 200 m od nádraží. Termíny: 13. 4., 11. 5., 8. 6., 13. 7., 10. 8., 14. 9., 12. 10., 9. 11., 14. 12.

Program: 9.30 modlitba sv. růžence; 10.00 mše sv.; 10.45 adorace; 11.15 občerstvení; 11.45 křížová cesta; 20.00 noční adorace.

Hoješín

Noční adorace: 5. 4., 10. 5., 7. 6., 6. 9., 4. 10., 1. 11., 6. 12. Program: 19.00 mše svatá, výstav NSO – hodi na společné adorace, pokračuje noční adorace

Duchovní obnova pro dívky 12–17 let, termín: 26. – 28. 4., vede: Tomáš Řehák

Duchovní obnova pro dívky 6–14 let, termín: 17. – 19. 5., vede: P. Pavel Rousek

Kontakt: Školské sestry sv. Františka Hoješín, S. Terezie – tel.: 469 676 181, 723 180 121

Dřízna u Přepych

Mše svaté se v neděli konají vždy ve 14.30 hod. Celebrují: dne 5. 5. P. Jan Novotný, 12. 5. P. Jiří Heblt, 19. 5. Mons. Josef Socha, 26. 5. P. Karel Moravec, 18. 8. P. Zdeněk Novák, 6. 10. P. Jiří Pilz. Před každou mší svatou je modlitba svatého růžence a možnost přistoupit ke svátosti smíření. Po mši svaté je mariánská pobožnost. Soukromě i pobožnost křížové cesty.

Police nad Metují

Májová pouť do Vamberic Římskokatolická farnost Police nad Metují pořádá v sobotu dne 4. 5. tradiční Májovou pouť do Vamberic v Polsku k bazilice P. Marie, královny rodin, s modlitbou za nového papeže. Putovat se bude pěšky malebnou krajinou Policka po památné vamberické poutní cestě s kamennými kříži a sochami přes Broumovské stěny do Broumovské kotliny a odtud do Vamberic. Pouť bude zahájena v 8.00 hod. požehnáním poutníků v chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Polici n. M. a zakončena mší svatou od 16.30 hod. v bazilice P. Marie ve Vambericích. Zpáteční cesta bude zajištěna autobusem do Police n. M. v 19.00 hod. Všichni jsou srdečně zváni.

Kolín

Duchovní obnova, 2.–6. 6., vede: P. Josef Čupr SJ. Exerciční dům, Kutnohorská 26, 280 02 Kolín, e-mail: exercicie.kolin@seznam.cz, tel.: 731 182 112.

Špindlerův Mlýn

Dům Eljon

Duchovní obnova O povolání

Termín: 12. – 14. 4., lektor: P. Jiří Šlégr a S. M. Vincenta Kořínková. Duchovní víkend pro dívky i chlapce do 30 let – přednášky o povolání k životu, nebude chybět i osobní svědectví k manželství, ke kněžství a k zasvěcenému životu, mše sv., adorace, prostor pro modlitbu, ticho i rozhovory.

Info a přihlášky: Středisko Eljon, 543 51 Špindl. Mlýn 33, tel./fax: 499 523 852, mobil: 732 580 154 po–pá 8–14 hod., info@eljon.cz, www.eljon.cz

Černilov

Římskokatolická farnost – děkanství Černilov vás zve na přednášku Radima Žárského a Petra Hanče – **O komunitě bratří z Taizé**, 26. 4. v 19.30 sál KSD, vstupné 40 Kč. www.farnostcernilov.cz

Albeřice, Dům Setkání YMCA

■ 26.–28. 4. Víkend pro ženy,

Malá škola biblických – židovských tanců

Naučíme se několik židovských tanců, dozvíme se, co vyjadřují svými symboly, z jaké duchovní tradice vycházejí a jak se jimi, gesty a pohybem můžeme modlit a chválit Pána. Nezapomeneme ani na odpočinek, mši sv. nebo sdílení a povídání ve společenství žen.

■ 3.–5. 5. Víkend pro otce s dopívající dcerou

Dvojicím otec – dcera (věk 16–19) nabízíme možnost strávit společně dva dny a prožít snad něco, na co v běhu normálních dní a známého prostředí není dostatečný prostor. Místo a čas pro to být spolu, moci si říci, co možná už dlouho chcete, možná objevit něco, o čem nevíte a třeba byste měli, a nebo spolu třeba naprosto jednoduše a v klidu jen být.

■ 10.–12. 5. Tvoří celá rodina

Víkend pro rodiny vyplněný zejména netradičním výtvarným tvořením, pletením, fotografováním, nebo vázáním vlastního deníčku, ale také výletem, hrami, modlitbou a odpočinkem... Příležitost pro rodiče a jejich děti strávit tvořivý, ale zároveň odpočinkový víkend v křesťanském společenství, sloužící k prohloubení jejich vztahů. Účastnit se mohou jak pouze maminky, nebo otcové s dětmi tak i celé rodiny, případně i starí rodiče s vnoučaty.

■ 17.–19. 5. Manželský víkend

Víkend pro manžele, kteří chtějí obnovit a prohloubit své manželství. Základem budou krátké přednášky na témata manželské komunikace a budování vztahů, doplněné o praktickou přípravu na každodenní situace. Soukromí párů je zaručeno. Rozhovory a sdílení probíhá jenom v manželských párech.

Chrudim

Česká křesťanská akademie Chrudim zve na **přednášku** Prof. PhDr. Pavla Kaliny, CSc.: **Umění a mystika**, 16. 4. v 18 hod. v Přednáškové síni Vodních zdrojů v Chrudimi. Římskokatolická farnost Chrudim pořádá v neděli 21. 4. tradiční **pouť za svatým Jiřím** ke Třem Bubnům. Mše sv. od 14 hodin. Procesí vyrazí z Chrudimi od parkoviště OD Kaufland ve 13 hod.

Choceň

Projekce dokumentárního filmu o bohoslovcích v Africe „**Zambijský bambo**“ a beseda o misiích s účastníky misijní výpravy kameramanem Martinem Rýznarem, diecézní ředitelkou PMD Bronislavou Halbrštátovou a redaktorem radia Proglas Filipem Breindlem se uskuteční 14. 4. v 17.00 hod. na faře.

Hradec Králové

KMC Sedmíkráska

Zieglerova 230, 500 03 Hradec Králové 3

■ Bazárek jarního a letního dětského oblečení, obuvi ...

V úterý 9. 4. (příjem věcí, 8–18 hodin), ve středu 10. 4. (prodej věcí, 8–18 hodin) a v pátek 12. 4. (výdej věcí, 8–12 hodin). Oblečení do vel. 164, dětská obuv do č. 38, hračky, knížky, těhotenské oblečení a potřeby pro kojení. Objemnější věci lze nabízet formou písemného inzerátu. Nepřijímáme šatstvo do charitní sbírky. Manipulační poplatek je 2 Kč za nabízenou věc, z prodaných věcí si účtujeme 15 %. Výnos bude použit na provoz KMC Sedmíkráska.

■ Prevence násilí v rodině

Ve středu 24. 4. od 16 hodin zveme na besedu s Mgr. Lenkou Hodkovou Chválovou z Intervenčního centra pro osoby ohrožené domácím násilím. Dozvíte se, jak rozpoznat klíčové znaky domácího násilí, jaké jsou rizikové faktory doprovázející jeho vznik nebo jak pomoci někomu, kdo je domácímu násilí vystaven. Znáte mýty o této problematice? Jedná se o trestný čin nebo o přestupek?

■ Děti ve světě médií

KMC Sedmíkráska pořádá ve čtvrtek 25. 4. od 10 hodin besedu s Jakubem Limrem, DiS. Známe všechna rizika spojená s médii a víme, jak jim předcházet? Jak nejlépe využít televizi nebo internet při výchově našich dětí?

Více o programu: <http://sedmikraska.wz.cz>

Centrum pro rodinu

Duchovní obnovy Jedná se o duchovní program, zaměřený především na obnovu vztahu člověka s Bohem a upevnění vzájemných vztahů v manželství a v rodině. Obnovy začínají většinou ve čtvrtek večer a končí v neděli obědem.

■ 6. – 9. 6. Duchovní obnova ve Vranově u Brna

Exercitátor: ICLic. Karel Moravec. Přihlášky: Vranov – Duchovní centrum sv. Františka z Pauly. Pro informace volejte a přihlášky podávejte na tel. 541 239 264 nebo e-mailem: dc-vranov@katolik.cz. Další informace na čísle: 495 063 430, 466 652 332. Týdenní intenzivní tematický kurz „Manželská setkání“ (13. – 20. 7. 2013) v Litomyšli se ruší.

Slezské Předměstí

V měsíci květnu se budou konat tradiční **májové pobožnosti u kapličky Panny Marie Pomocné** v Hradci Králové na Slezském Předměstí. Začátek bude každou neděli od 15.00 hodin. V případě nepřízně počasí se akce přesouvá do sousedního kostela Neposkvrněného početí Panny Marie.

Hradec Králové

■ **Koncert černošských spirituálů** v podání skupiny Kiese Nzamba v kostele Božského Srdce Páně na Pražském Předměstí se uskuteční dne 5. 5. od 16.00 hodin.

■ **Výstava Poklady z vosku** – Kabinet regionálních církevních dějin při Katedře pomocných věd historických a archivnictví FF UHK a Biskupství královéhradecké – Diecézní teologický institut zvou na výstavu Poklady z vosku, která představí největší soukromou sbírku více než 1500 šlechtických, církevních, městských a cechovních pečeti. Výstava je otevřená od 11. 4. do 3. 5. každý pracovní den od 10 do 17 hodin ve výstavní síni Biskupství královéhradeckého. Vstupné dobrovolné

Doprovodný program k výstavě tvoří přednášky akademických pracovníků Kabinetu regionálních církevních dějin při Katedře pomocných věd historických a archivnictví FF UHK:

■ **16. 4.** – Mgr. Martina Bolom – Kotari Pečeti, poklady nejen z vosku anebo pečeť od starověku po dnešek

■ **23. 4.** – Mgr. Petr Polehla, Ph.D. „... jako svatý na mostě. Jenže který?“ Úvod do ikonografie svatých pro nekunsthistoriky

■ **30. 4.** – Doc. PhDr. Věra Němečková, Ph.D. Od pečeti k mincím a zpět?

■ **Přednášky** se konají vždy od 17 hodin v prostorách Nového Adalbertina, Velké nám. 32, Hradec Králové, 500 03

Biskupství královéhradecké Diecézní centrum pro seniory

■ **15. – 19. 4. Duchovní obnova pro seniory a animátory seniorů**

s P. Miloslavem Fialou, OPraem
Marianum, Janské Lázně

■ **22. 4. – 26. 4. PC kurz pro seniory – začátečníky**
Biskupské gymnázium, Hradec Králové

■ **13. – 16. 5. Duchovní obnova pro seniory a osamělé seniory**

s Mons. Bohumilem Kolářem – Marianum, J. Lázně

■ **20. – 27. 7. 2013 pobyt pro prarodiče s vnoučaty**
Marianum, Janské Lázně

■ **20. – 27. 9. Poutně-poznávací zájezd do Turecka a Řecka (Rhodos, Patmos)**

po stopách apoštola Pavla a dalších světců, návštěva domu Panny Marie u Efezu, uzávěrka přihlášek 30. 4.

Informace a přihlášky: Biskupství královéhradecké, Diecézní centrum pro seniory, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové, tel.: 495 063 661, 737 215 328 nebo 734 435 368, e-mail: dcs@bihk.cz, web: www.dcskhk.cz

Letní tábory

■ **10. 8. – 17. 8. 2013, Chotěborky**

Hledáte pro své děti smysluplnou náplň pro letní prázdninové dny? Chcete, aby je strávily ve skupině vrstevníků, zažily legraci a třeba se i něco naučily? Máme tu nabídku letního křesťanského tábora. Věková kategorie dětí: 1. – 4. třída, cena: 1200 Kč. Hlavní vedoucí: Rostislav Vašíček, kontakt: vasic-ro@seznam.cz, tel. 775 422 354. Přihlášku je možné získat též na Katechetickém a pedagogickém centru Biskupství královéhradeckého v Novém Adalbertinu u paní Ivy Čiperové.

Tábor Chaire 2013

■ **14. – 27. 7. Březovka v Klášterci nad Orlicí**

Tábor začíná v neděli 14. 7. mší svatou ve 14 hodin na samotě Březovka v Klášterci nad Orlicí. Přijíždět na tábořiště můžete od 12.30 hod.

Dětský tábor «Chaire» navazuje na dlouholetou tradici dětských táborů Radost a Archa. Od roku 2005 pořádá každoročně skupina mladých vedoucích a instruktorů dvoutýdenní stanový tábor pro 30–40 dětí. V posledních letech se táborovým domovem stala samotá Březovka u Klášterce nad Orlicí. Pro děti od 3. do 9. třídy. Program plný her, práce, dobrodružství a modlitby připravuje více než deset vedoucích a instruktorů. Tábor končí v sobotu 27. 7. slavnostním nástupem v 15 hodin. Ve 14 hodin začíná závěrečná mše svatá. Rodiče jsou na ni srdečně zváni.

Cena: 2900 Kč. Uzávěrka přihlášek: 30. 4.

Informace i přihlášky jsou na našich stránkách: www.taborchaire.cz, kontaktní osoba: František Kamenický, tel. 731 360 388, pořádá: Aliquantulum, o. s.

Kurz pro hlavní vedoucí táborů

Asociace křesťanských sdružení mládeže, o. s. (AKSM) spolu se Sekcí pro mládež ČBK organizuje kurz pro hlavní vedoucí táborů či jiných prázdninových pobytů pro děti (AKSM je držitelem oprávnění MŠMT pro pořádání tohoto školení).

■ **31. 5.–2. 6. 2013, Praha 4-Kunratice**

Začátek je v pátek v 19.00 hodin, ukončení v neděli v 16.30 hod. Cena: 450 Kč, zahrnuje ubytování, stravování a studijní materiály (bez ubytování 350 Kč).

Náplní jsou právní předpisy při práci s dětmi, včetně hygienických předpisů, základy první pomoci, bezpečnostní pravidla činností s dětmi a mládeží, táborové hospodaření a organizační příprava tábora. Kurz je zakončen testem; účastníci dostanou osvědčení.

Přihlášky do 9. 5. nebo do naplnění kapacity kurzu (max. 30 osob) na adresu: Sekce pro mládež ČBK, ing. Marie Světníčková, Thákurova 3, 160 00 Praha 6 - Dejvice nebo svetnickova@cirkev.cz. Přihlášeným budou zaslány podrobné informace a studijní materiály.

CHARITNÍ LISTY

ZPRAVODAJ DIECÉZNÍ KATOLICKÉ CHARITY HRADEC KRÁLOVÉ

Bojovníci

Rodiče i jejich blízcí se těší na nového malého člena rodiny – jaký bude? Bude mít oči po tátovi a krásné vlasy po mamince? Ale najednou je vše jinak, než bylo naplánované, vše se řídí posledními výsledky z různých vyšetření, v pokoji novopečené maminky se střídají doktoři, kteří používají odborné termíny, jimž maminka nerozumí. Jen výraz v jejich tváři je jednoznačný. Situace je velmi vážná, miminko nepřišlo na svět úplně zdravé a bude to zdravotní postižení na celý život.

Složitě to ale není jen v porodnici. I následující týdny, měsíce a roky jsou naplněné různými testy, moderními přístroji, speciálním cvičením, nervózními minutami v čekárnách. A také neustálým vysvětlováním okolí, že jednoduše není čas trávit hodiny na dětských hřištích, protože cvičení několikrát denně je důležité. A hlavně obavy, zda pro toho milovaného človíčka děláme maximum. Oporou rodinám jsou bezpochyby nejbližší příbuzní a přátelé. Hledat řešení s ohledem na optimální vývoj dítěte pomohou ale především odborníci. Středisko rané péče Sluníčko se touto speciální ranou péčí zabývá již osm let.

„Hlavní výhodou rané péče je skutečnost, že se jedná o terénní službu. Za rodinou tedy dojíždíme přímo domů, takže odpadávají složité přesuny a cestování, kterého si i tak rodiče užijí dost. Hlavní náplní naší práce je podporovat dítě ve vývoji, neméně důležitá je i podpora celé rodiny. Děje se tak na pravidelných konzultacích v místě bydliště rodiny i na setkáváních se více rodin při různých akcích,“ říká Mgr. Pavlína Chmelíková ze Střediska rané péče Sluníčko, zařízení Oblastní charity Hradec Králové.

„Naše poradkyně pracují s rodinami, které mají děti s tělesným i mentálním postižením, s nízkou porodní hmotností, s autistickými dětmi. Snažíme se maminkám předávat praktické rady pro rozvoj jejich dětí, nasloucháme jejich problémům a nabízíme řešení. Rodiče také bohužel nečerpají všechny příspěvky, na které mají nárok, takže jim pomáháme se orientovat i v této oblasti. Jezdíme do celého Královéhradeckého kraje, díky čemu i maminka z malé vísky z podhůří může u nás najít oporu a na oplátku my máme možnost jí navrátit klid a naději.“

Tato služba je bezplatná. Důležitá je i možnost setkávat se s rodinami, které také nemají zdravé dítě, předávat si tak svoje cenné zkušenosti. Proto Středisko rané péče Sluníčko organizuje různé přednášky pro rodiče, besídky

■ Středisko rané péče Sluníčko, které pomáhá rodinám s dětmi s postižením do 7 let věku, působí od loňského podzimu v nových prostorách na Ulrichově nám. v Hradci Králové. Foto: Petra Ziková

i nabízí doprovodné služby jako je canisterapie, hipoterapie, chirofonetika, psychorehabilitační pobyty...

„Naše maminky jsou aktivní. Ty nejpodnikavější přišly s nápadem pravidelných společných setkávání u nás přímo ve Sluníčku. Nové útulné prostory s velkou hernou nabízí krásné a bezpečné prostředí pro jejich děti, prostor pro společný program i místo, kde se mohou podělit o své starosti i radosti. Minule vyráběly s dětmi zvířátka z kaštanů. Hrály si s dětmi, měly ale čas i na sebe díky dobrovolníkům z Oblastní charity, kteří se věnovali dětem. A z toho mám velkou radost,“ říká Pavlína Chmelíková.

„Jsou chvíle, kdy je těžké vše ustát. Ty ale naštěstí většinou netrvají dlouho. Veselejší okamžiky vše rázem zase rozsvítí. Nové slovíčko, slabika, nový pohyb, jiná reakce v chování našich dětí. Pro zdravé děti normální vývoj, pro děti ze Sluníčka úžasný skok, za kterým je velká trpělivost, houževnatost, bojovnost, také plno slz jejich rodičů. Vím, že stojí za to bojovat a prát se a děkuji všem, kteří to nevzdávají. Bojovníky jsou tedy pro nás nejen děti, ale i jejich rodiče.“

Petra Ziková, Oblastní charita Hradec Králové

■ AKTUALITY

Integrační centrum pro cizince zahájilo cyklus Etnokultura

Hradec Králové: Informační činnost, poradenství, kurzy češtiny, multikulturní a vzdělávací akce jsou hlavní aktivity nového projektu Integračního centra pro cizince v Královéhradeckém kraji, který v lednu 2013 zahájila Diecézní charita Hradec Králové. Projekt je spolufinancován z prostředků Evropské unie a jeho posláním je podpora integrace cizinců ze třetích zemí (tj. ze států mimo EU) na území našeho kraje do většinové společnosti.

V únoru centrum zahájilo cyklus Etnokultura, ve kterém se každý měsíc představuje konkrétní region, země nebo etnikum. V jeho prvním díle s názvem „Okolo Hradce“ se prezentovala česká kultura cizincům v hradeckém Adalbertinu ve čtvrtek 28. 2. Vystoupení folklórního souboru Kvítek i pohádka „Honza a tři zakleté princezny“, kterou připravil divadelní soubor Světáci, měly u publika velký ohlas a protagonisté sklidili zasloužený aplaus. Soubor Světáci vznikl spontánně letos v lednu a jeho členy jsou Češi a cizinci z našeho kraje. Hlavní role se ujal profesionál, učitel literárně-dramatického oboru Divadla Jesličky, pan Jaroslav Pokorný.

Cizinci, kteří navštěvují kurz češtiny na Diecézní charitě HK, návštěvníkům večera zazpívali českou píseň Šly panenky silnicí. Nechyběl ani tanec a ochutnávka české kuchyně.

Tento projekt je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Jana Karasová, www.hk.caritas.cz

■ Na úvodní akci Okolo Hradce v cyklu Etnokultura se hlavní role v pohádce „Honza a tři zakleté princezny“ ujal profesionál, učitel literárně-dramatického oboru Divadla Jesličky, pan Jaroslav Pokorný.

Setkání rodin u čaje

Kutná Hora: Středisko rané péče v Kutné Hoře uspořádalo 20. 2. setkání u čaje pro rodiny s dětmi s handicapem nebo opožděním vývoje a jejich přátele. Přivítali jsme také fyzioterapeutku Mgr. L. Haspeklovou, která seznámila rodiče s fyziologickým vývojem v oblasti motoriky v raném věku, pohovořila o tom, co u dítěte sledovat, na co dávat pozor. Rodičům byly zodpovězeny dotazy o jejich konkrétních problémech a o technikách nebo pomůckách, které mohou využívat. Rodiče si vyměňovali své zkušenosti mezi sebou navzájem. Děti využily herních prostor střediska pro hru na hudební nástroje, říkanky, kreslení a zdobení masopustní masky. Setkání se vydařilo, sešli jsme se v hojném počtu, spolu si odpočinuli, popovídali a získali nové kontakty.

Bc. Daniela Sršňová (redakčně upraveno)

Cherchez la femme už podruhé

Hradec Králové: Druhý ročník akce „Cherchez la femme“, tentokrát s podtitulem „Když se načančám“, uspořádal v pátek 8. 3. v hradeckém Adalbertinu Slovanský klub Integračního centra pro cizince Hradec Králové. Akce se konala pod záštitou náměstkyně primátora ing. Anny Maclové. Pod dohledem „královny Elišky“ se volila Miss princezna Hradec Králové. Nejen šest soutěžících dívek, ale všichni návštěvníci akce z řad Čechů a cizinců byli vtaženi do víru soutěžení a tance. A protože každé království svou princeznu vydatně podporovalo, stál před porotou opravdu těžký úkol zvolit tu „nej“. Miss princeznou Hradce Králové se tedy nakonec staly všechny soutěžící dívky různých národností i věkových kategorií.

Tento projekt je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Vladka Dobešová, www.hk.caritas.cz

■ Setkání u čaje pro rodiny s handicapovanými dětmi v kutnohorském Středisku rané péče. Foto: Oblastní charita Kutná Hora

Slibný rozjezd terénní služby Klub Labyrint

Dvůr Králové nad Labem: Loni v prosinci jsme vás informovali o vzniku nové Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi - Klub Labyrint, kterou Farní charita poskytuje od ledna 2013 ve Dvoře Králové nad Labem a okolí.

V současné době 2x týdně navštěvujeme už tři rodiny v terénu v jejich přirozeném domácím prostředí. V těchto rodinách se náš zájem soustředí především na děti. Podporujeme jejich vývoj, je-li to třeba, učíme děti základním sociálním a hygienickým návykům, rozvíjíme jejich motoriku, psychomotoriku, slovní zásobu apod. To ovšem neznamená, že jsou rodiče opomíjeni a z práce s jejich dětmi vyloučeni. Naopak. Všech již zmíněných úkonů se aktivně účastní.

Klub Labyrint je také založen na spolupráci s Orgánem sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), tímto bychom rádi jeho pracovníkům za výbornou spolupráci poděkovali.

Aktivita je součástí individuálního projektu Služby sociální prevence v Královéhradeckém kraji www.socialniprojekty.cz. Projekt je financován z ESF a státního rozpočtu ČR prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

Bc. Michaela Janečková, www.dk.charita.cz (red. upraveno)

Setkání rodin domácí hospicové péče

Ústí nad Orlicí: V uplynulém roce 2012 doprovodily sestřičky Oblastní charity Ústí n.O. ke konci života 72 pacientů. 26. února proběhlo setkání rodinných příslušníků těchto pacientů z celého regionu. „Víme o vás, pozůstalých, kteří jste o svého blízkého obdivuhodně pečovali, a právě pro vás toto setkání je,“ řekla v úvodu organizátorka akce, vrchní sestra Petra Kaplanová.

Ve středisku Oblastní charity Ústí nad Orlicí se sešlo 16 lidí, kteří se doma nezištně starali o své nemocné blízké. Přítomné povzbudil letohradský farář Václav Vacek a Petra Kaplanová vyjádřila všem obdiv, úctu a poděkování za spolupráci. Pro všechny zde byl vytvořen prostor k setkání s druhými i ke sdílení emocí.

Zazněla také slova díky na adresu sestřiček.

I když se plakalo, nebylo to smutné setkání. Nad smutkem totiž převládá fakt, že všichni udělali pro své nejbližší, co mohli, že se s nimi důstojně rozloučili, že si slovy nebo skutky vzájemně poděkovali za život, a prožili poslední společné okamžiky v okruhu svých nejbližších.

Iva Marková, www.uo.charita.cz (redakčně upraveno)

■ KALENDÁŘ NA DUBEN

Tajemství Arménie

**26. 4. od 18 do 20 hod., Malý sál Adalbertina
Hradec Králové (Třída ČSA 300)**

3. díl cyklu Etnokultura o Arménii, první křesťanské zemi na světě, na jejíž území zasáhla Asyrská, Římská, Perská i Arabská říše. Arménskou kulturu v písni představit zpěvačka Alvina Aghajanyan, skladby A. Chačaturjana zahráje klavírní virtuózka Rima Naumova, a jak svou zemi vidí umělecký řezbář Boris Khanbekhyan, poznáte na výstavě jeho tvorby. Chybět nebude ochutnávka arménské kuchyně. Vstup zdarma. Pořádá Integrační centrum pro cizince HK, více na www.hk.caritas.cz.

**Tento projekt je spolufinancován z prostředků
Evropského fondu pro integraci státních
příslušníků třetích zemí.**

„Cesty naděje“ pro nemocné v Hospici Anežky České

Recitál kytarového virtuóze prof. Štěpána Raka
a herce a recitátora Alfréda Strejčka

**4. 4. v 19 hod. v kostele sv. Jakuba Většího
v Červeném Kostelci**

Výtěžek koncertu podpoří péči o těžce nemocné v Hospici Anežky České a Mobilním hospici, vstupenky v předprodeji od 1. 3. v informačním centru CASUR, s.r.o. Červený Kostelec, (5. května 603), tel.: 498 100 657.

„Cesty naděje“ se nebudou dotýkat nemoci, ale pokusí se posílit vědomí, že nikdy není nic ztraceného. Vždy ještě zbývá naděje a její sestry: víra a láska, a to ať už nás potká jakékoliv trápení nebo zákeřná nemoc. Těšíme se na vás!

Putovní výstava fotografií k 20. výročí charity v diecézi

4. – 28. 4., Zámecké arkády Letohrad
vernisáž 4. 4. v 10 hod., více na www.uo.charita.cz

Oprava

V Charitních listech 3/2013 v tabulce s **výsledky Tříkrálové sbírky 2013** v královéhradecké diecézi na str. 22 byl u Oblastní charity Pardubice omylem uveden pouze dílčí výtěžek Tříkrálové sbírky 2013, celkový výsledek činí 680 247 Kč. Za nedopatření se velmi omlouváme a děkujeme za pochopení.

4/2013

Biskup Jan Vokál sloužil Te Deum za nového Svatého otce Františka

● Královéhradecký biskup Jan Vokál ve čtvrtek dopoledne sloužil děkovnou Mši svatou za zvolení Svatého otce Františka. V kapli na biskupství se sešel především se svými spolupracovníky. S pomocným biskupem Josefem Kajnekem, generálním vikářem Josefem Sochou, biskupskými vikáři a zaměstnanci diecézní kurie prosili za dary Ducha Svatého pro nového nástupce apoštola Petra. Foto: Luděk Bárta

Poklady z vosku

Největší soukromá sbírka více než 1500 šlechtických, církevních, městských a cechovních pečetí ze 14.–19. století

Výstavní síň Biskupství královehradeckého, Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové

Výstava je otevřena

od 11. dubna do 3. května 2013

každý pracovní den od 10 do 17 hodin
Vstupné dobrovolné

Doprovodný program

Součástí výstavy jsou přednášky akademických pracovníků Kabinetu regionálních církevních dějin při Katedře pomocných věd historických a archivnictví Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

16. dubna 2013

Mgr. Martina Bolom-Kotari
Pečetí, poklady nejen z vosku aneb pečeť od starověku po dnešek

23. dubna 2013

Mgr. Petr Polehla, Ph.D.
„... jako svatý na mostě. Jenže který?“ Úvod do ikonografie svatých pro nekunsthistoriky

30. dubna 2013

doc. PhDr. Věra Němečková, Ph.D.
Od pečetí k mincím a zpět?

Přednášky se konají vždy od 17 hodin v prostorách Nového Adalbertina,
Velké náměstí 32, 500 01 Hradec Králové

Pořadatelé výstavy

Kabinet regionálních církevních dějin při Katedře pomocných věd historických a archivnictví FF UHK, Biskupství královehradecké, Diecézní teologický institut, Hradecká studentská sekce České archivní společnosti
Výstava a přednášky se konají u příležitosti oslav 15. výročí založení archivního studia v Hradci Králové
Zvláštní poděkování patří panu Liboru Kratochvílovi

Kurátorka výstavy: Mgr. Martina Bolom-Kotari. Grafické řešení: PhDr. Sixtus Bolom-Kotari
Spolupráce na výstavě: Mgr. Petr Polehla, Ph.D., doc. PhDr. Věra Němečková, Ph.D., Bc. Lucie Blažejová, Bc. Josef Kindl, Jana Kudrnová, Bc. Martin Petrus, Bc. Michal Severa a studenti druhého ročníku prezenčního bakalářského studia Archivnictví na FF UHK